

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
2005/01374 AØ LKM

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr: 05/836-1
Saksbehandler
Bjørn Erik Thon
23 400 624

Dato
04.05.2005

Forslag til endringer i lotteriloven – pyramidespill

Jeg viser til departementets brev av 18. mars 2005 med forslag til regulering av pyramidespill.

Som kjent fører Forbrukerombudet tilsyn med lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven). I den forbindelse har vi opp gjennom årene fått en rekke henvendelser vedrørende ulike pyramidekonsepter. En god del av disse har dreid seg om grensen mellom lovlig og ulovlige konsepter og om hvorvidt det er "lurt" å gå inn i et slikt konsept. I tillegg har vi selvsagt mottatt henvendelser fra folk som føler seg lurt eller ønsker å komme ut av konseptene.

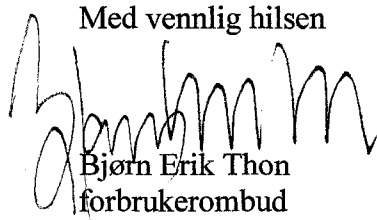
Jeg har flere ganger tatt bedt om at dette området reguleres nærmere, og jeg synes derfor det er positivt at departementet nå legger fram forslag til endringer i lotteriloven. I det vesentlige er jeg positiv til det lovforslaget som legges fram. De momenter departementet trekker fram i vurderingen av om det er et ulovlig konsept er etter min erfaring de mest relevante, og de konseptene jeg har studert nærmere og observert at har skapt problemer for forbrukere, har typisk dreid seg om konsepter der fortjenesten har kommet gjennom verving av andre og ikke gjennom salg av produkter eller tjenester. Enkelte av disse, for eksempel Promodo, har også hatt relativt høy "inngangsbillett".

Selv om jeg ut har forståelse for at departementet, av hensyn til å få en rask regulering på plass, kun legger fram forslag om å trekke grensen mellom lovlig og ulovlig virksomhet, er det viktig at dette bare er et første skritt. Som både bransjen og jeg tidligere har tatt til orde for, er det behov for en regulering også av den lovlige MLM-virksomheten. Særlig viktig vil det være å regulere forhold som angrerett, størrelsen på innskuddet, minstekjøp av varer eller tjenester, behovet for klare kontrakter, hvor mange ledd "nedover" som skal kunne gi fortjeneste til de på toppen osv. Ved å regulere den lovlige virksomheten vil det også være enklere å trekke grensen mot den ulovlige virksomheten.

Det er viktig at Lotteritilsynet gis sanksjoner som gjør det mulig å få avdekket og stanset ulovlig virksomhet og jeg støtter derfor forslaget om at det innføres en straffesanksjonert dokumentasjonsplikt. Etter min mening vil dette sørge for at dokumentasjonsplikten lempes over på den som har deltatt i konseptet, noe som vil være effektivt. Jeg er imidlertid noe tvilende til hvorvidt det skal stilles krav om at deltagerne i systemet rent faktisk skal ha oppebåret inntekter før Lotteritilsynet kan gå til aksjon. Dette kan åpne for omgåelser og ikke minst føre til at Lotteritilsynet kan bli tvunget til å vente med å be om dokumentasjon til noen har tjent penger på konseptet, noe som vil være uheldig. I alt tilsynsarbeid er det viktig å gå til aksjon mot tvilsomme firmaer straks de oppdages, og ikke først når noen har tjent penger på det.

For øvrig har jeg ingen kommentarer til forslaget.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
forbrukerombud